

DOSSIER RECUPERACIÓ DE CATALÀ

2n de la ESO **IES CAN PUIG**

ALUMNE/A:

GRUP:

CURS:

ORTOGRAFIA

Consulta:

<http://www.edu365.cat/primaria/muds/catala/tonica/eines.htm>

1. Marca la síl·laba tònica dels mots següents:

germans	eixerits
bestioles	rondalla
oques	treure
formigues	aquelles
estany	viatge

2. Busca les paraules esdrúixoles que hi ha en aquestes oracions i posa'ls l'accent corresponent. Després subratlla la síl·laba tònica:

- . El mussol i l'aguila són aus.
- . No m'agrada la musica que donen en aquesta radio.
- . Diuen que la paciència és la mare de la ciencia.
- . A mi m'agraden les matematiques i les ciencias.
- . Saps en quina epoca se situa la historia?
- . Aquesta maquina no funciona.

3. Accentua totes les paraules que calgui de les paraules agudes que tens a continuació:

jardi, pais, canço, camio, alli, aqui, arros, pero, cantes, això, gairebe, pogues, pages, despres, carreto, cafe, nomes, fare, faran, Ramon, passeges, segon, exclos, aten, irlandes, rodo, compraras, palau, cigro, intern, pure, germa, nervios, algu, congres, plataner, autobus, nove, perque, excursio, espos, maquina, suplica.

AGUDES

S'accentuen si acaben en...

VOCAL

VOCAL+S

EN/IN

4. Accentua totes les paraules esdrúixoles que tens a continuació:

esglesia, ciencia, historia, victima, gloria, victoria, intendencia, estatua, formula, familia, infancia, polvora, quilometre, industria, colonia, solitaria, anima, memories, gabia, miseria, independencia, materia, tombola, influencia, galaxia, farmacia, Eulalia, asistencia, maquina, suplica.

B/V

Teoria: <http://usuaris.tinet.org/aragones/ortocat/bv.pdf>

Pràctica: http://usuaris.tinet.org/aragones/ortocat/12_bv.htm

5. Completa amb b i v:

a) nú...ol, co...ard, ca...all, a...orrit, pro...a, re...entar, can...i, go...ern, ...ena, cor...a, sa...i, tro...ar, arri...ar, ro...ell, ...olcar.

b) a...orrimient, ennu...olat, intercan...i, ca...alleria, desapro...ar, re...entada, re...olcada, go...enador, em...enar, aco...ardir-se, encaor...ar, ro...ellat, arri...ada, tro...ada.

6. Completa amb b i v:

a__et o__lidar ta__erna __olcar alco__a

__iga a__ortament go__ern __ernís

tro__ador

endí__ia pa__elló automò__il es__elta

si__ella

__asca almí__ar can__i apro__ar

sa__a

7. Escriu una frase en què s'entengui bé el significat de les parelles següents i on quedi clara la diferència de significat.

a) beure/veure:

b) baga/vaga:

c) bol/vol:

d) ball/vall:

e) bot/vot:

LA DIÈRESI

Teoria: <http://enxaneta.info/teoria/dieresis/6>

Practica: http://usuaris.tinet.org/aragones/ortocat/08_dieresis.htm

8. Posa dièresi a les paraules que en necessitin.

Grup 1

aigues	pinguí	questió
Pasqua	guitarra	quaranta
linguista	aigua	quilo
antigues	guerra	consequència
unguent	frequència	llengües
ambigua	paraigua	següent

Grup 2

reina	cafeïna	feina
noia	peuc	països
veïna	agraït	beïna
raïm	oida	violí
peu	posseïm	heroïna
cruïlla		heroï
duració		païsatge

9. Poseu en plural els sintagmes següents:

- Una música antiga _____
- Una raça única _____
- Una gramàtica difícil _____
- Una tija curta _____
- Una llengua llarga _____

MORFOLOGIA

Abans de contestar aquests exercicis mira:

<https://www.slideshare.net/SlviaMontals/les-categories-gramaticals-2n-eso-27008255>

<https://es.slideshare.net/SlviaMontals/els-determinants-i-els-pronoms>

1. Subratlleu tots els determinats que trobeu en les oracions següents:

- a) La meua veïna s'ha casar amb el fill d'aquell escriptor.
- b) La primera decisió de la teua germana va ser la meua perdició.
- c) Fa molta calor i no hi ha l'ampolla d'aigua.
- d) Un amic viu a la quarta porta d'aquell edifici.
- e) Les noies que has conegut són les germanes del Joan.

2. Classifica els mots subratllats d'aquest text en les categories gramaticals següents:

VERBS: ...

SUBSTANTIUS: ...

ADJECTIUS QUALIFICATIUS: ...

DETERMINANTS: ...

TEXT:

L'Anna va sortir de la dutxa petita, va embolicar-se ràpidament amb una gran tovallola i es va planxar, amb un gest lleugerament desafiador, davant el mirall de la pica blanca, mig entelat pel baf que omplia la cambra de bany.

3. Localitza els substantius o noms (N), els verbs (V), els adjectius qualificatius (Adj.), els determinants (Det.) i les preposicions (prep.) d'aquestes oracions:

1. Una tempesta de pedra va afectar els camps verds.
2. La pell de les llimones és groga.
3. Els anestesistes qüestionen aquesta vacuna.

4. Escriu la categoria gramatical a sota de cada paraula:

- a) La Clara i el Toni viuen a Barcelona. b) No llegeixen malament.
- c) Entre tu i jo li donarem una empenta. d) Beveu llet sense sucre!

5. Troba quinze adjectius i subratlla'ls: (1 punt)

- El meu germà petit m'ensenyarà demà un mapa antic de la Xina.
- Vam perdre una capsa folrada de vellut negre que contenia uns anells molt valuosos.
- Els seus cabells rossos eren bruts i anava despenjada.
- Observa-la amb atenció! Et sembla perillosa?
- Si fos possible, l'aula principal seria tan àmplia com el teatre local de Palafolls.
- La Maria va passar de tenir un modest negoci a dirigir una empresa enorme.

6. Omple la taula amb la flexió dels adjectius següents:

masculí singular	femení singular	masculí plural	femení plural
mig			
lleig			
veloç			
pobre			
Actiu			
humit			
Poruc			
tranquil			
escàs			

EL PLURAL

7. Forma el plural de les expressions següents. Compte amb els canvis ortogràfics: j > g, g > gu, c > qu...

- Una plaça groga : Unes places grogues.....
- Aigua roja :
- Mossega la llengua :
- Adreça antiga :
- Dia lliure :
- Palanca blanca :
- Platja grega :
- Tortuga salvatge :

COMPRESIÓ LECTORA

Llegeix el text i contesta les preguntes:

El pont del diable

Hi havia una serventa que s'havia de passar gairebé tot el dia anant a cercar l'aigua a l'altra banda del riu en una fonteta. Un dia que el riu baixava molt ple va dir que més valdria donar-se al dimoni que haver de fer tants viatges a la font. A l'instant se li presentà un cavaller que li prometé fer-li un pont en una sola nit a canvi de la seva ànima. La serventa va acceptar. El diable, car no era altre el cavaller, es posà tot seguit a treballar amb tota fúria. Només hi mancava una pedra. La matinada s'acostava. En passar el diable per davant de Can Cortès, el gall d'aquesta casa es posà a cantar anunciant el dia. El diable, que només pot treballar durant les hores de la fosca, en sentir cantar el gall cregué que ja era de dia. No havent tingut temps d'acabar el pont, deixà caure amb ràbia la pedra a terra, i quedà dreta, tal com encara avui es troba, i enfonsada set canes. Hi ha variants segons les quals la serventa estava inquieta, es va llevar poc més enllà de mitjanit i veié que el pont ja estava gairebé llest. Cridà l'hostalera i plorant li contà el que li passava. La mestressa prometé salvar-la. Tirà una galleda d'aigua al damunt del pobre gall, que dormia. La bèstia es posà a cantar. Els galls veïns li contestaren fins a arribar a cantar els de Can Cortès de Palau, quan el diable passava per allí.“

(Joan Amades (1890-1959))

- Explica per què aquest text és una llegenda.
- A quina estructura correspon? Destria l'estructura del text (Plantejament, nus i desenllaç)
- Analitza els elements de la comunicació:

Tema	Finalitat	Temps	Espai	Punt de vista	Personatges

- Explica el conflicte del relat.

h) Fes un resum del text en cinc línies

i) Assenyala les referències temporals (sobre el temps)

Llegeix el text i contesta les preguntes:

LA DONA D'AIGUA

L'amo de la rica masia de Can Prat, prop de Gualba, al Montseny, passejava una nit de lluna plena vora el gorg Negre. De sobte, la claror li va mostrar una dona de llarga cabellera d'or, ulls verds i d'una formosor esbalaïdora que cantava baixet mentre es pentinava. Se'n va enamorar bojament, li declarà el seu amor i ella, que també li agradava, li explicà que era una dona d'aigua. Finalment es casaren i ella tan sols li imposà una condició: que mai no li fes esment que era una dona d'aigua. Van tenir dos fills, eren feliços, però un dia discutien sobre si calia sembrar en un camp de moresc o de blat. Ell, fora de si, li retragué que una dona d'aigua no podia entendre de cultius. A l'instant desaparegué i s'enfonsà a les aigües del gorg Negre. La dona d'aigua tornava a les nits per acotxar els infants i, mentre els cantava una cançó, les llàgrimes li queien cara avall i es tornaven perles, que l'amo de Can Prat recollia sense poder-ne imaginar la procedència.

JOAN SOLER I AMIGÓ, Mitologia catalana (adaptació)

- a. Digues si aquest relat segueix l'estructura narrativa pròpia d'aquest tipus de llegenda (Plantejament, nus i desenllaç)
- b. Explica el conflicte del relat.
- c. Quins són els personatges?
- d. Assenyala les referències temporals (de temps)
- e. Resumeix en cinc línies el text.